

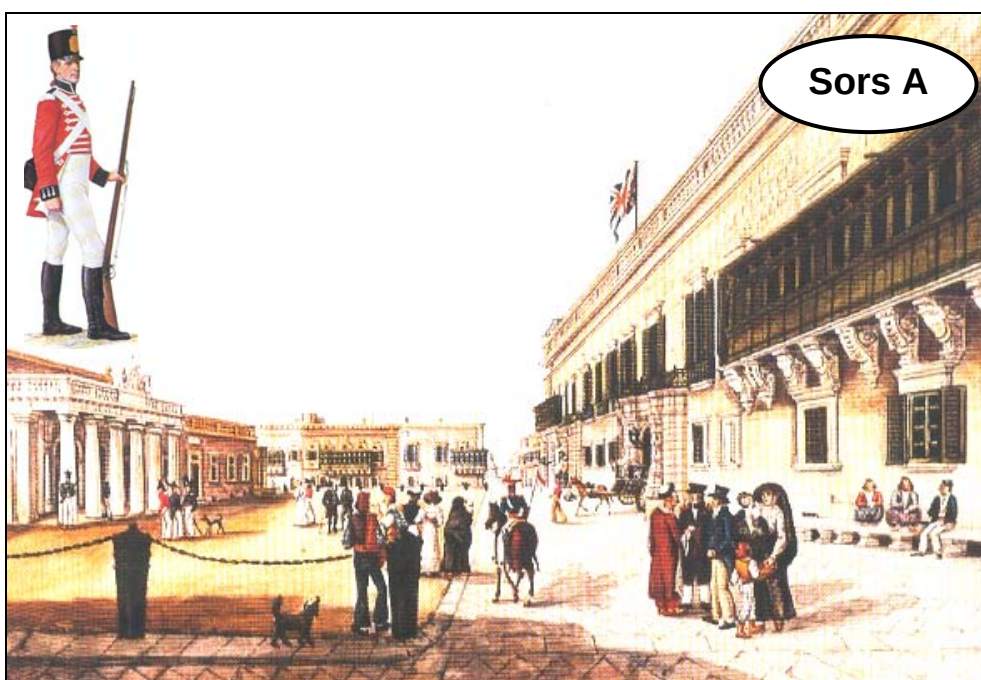
IR-RABA' SENA L-ISTORJA (OPTION) IL-HIN: SIEGHA U NOFS

L-Isem: _____

IL-Klassi: _____

L-ISTORJA TA' MALTA

1. Hares lejn is-sors u wieġeb il-mostqsijiet kollha.

1.1 Sors A hu ta' żmien il-ħakma _____ f'Malta. (1)

1.2 Is-sors juri pittura li saret fil-bidu tas-seklu (17, 18, 19, 20). (1)

1.3 Is-sors juri l-pjazza fil-Belt Valletta quddiem (il-Palazz, Kastilja, il-Kon-Katidral). (1)

1.4 Is-suldat li jidher fir-rokna ta' fuq tas-sors hu ta' nazzjonalità _____. (1)

1.5 X'importanza kellha din il-pjazza f'dak iż-żmien?

_____ (1)

1.6 Semmi grajja importanti fl-istorja ta' Malta li seħhet f'din il-pjazza.

_____ (2)

1.7 Għaliex dawn li ġejjin kienu importanti fl-istorja ta' Malta fis-seklu 19?

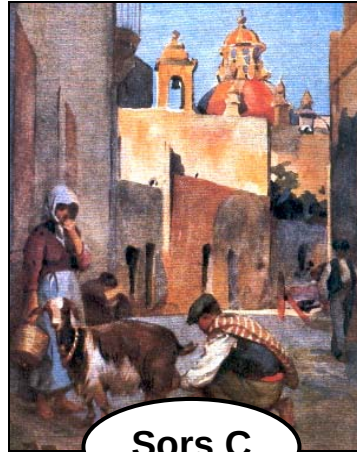
- (i) l-Akwidott tal-Fawwara: _____
- (ii) Somerset Dock: _____
- (iii) il-Lazzarett: _____ (1)

(Total: 10 marki)

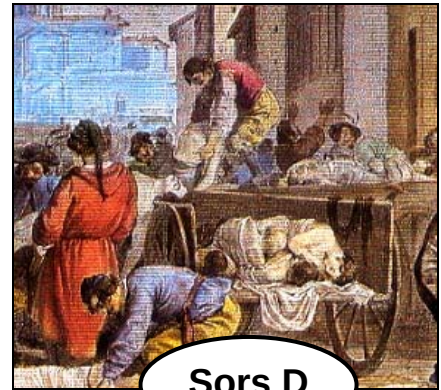
2. Hares lejn is-sorsi u wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Sors B

Sors C

Sors D

2.1 X'tip ta' djar jidhru f'sors B u liema tip ta' nies kienu jghixu fihom?

_____ (2)

2.2 X'beda jsir lil bini bħal dan minn Gvernijiet Maltin wara t-Tieni Gwerra Dinjija?

_____ (1)

2.2.1 Liema bejjiegh jidher f'sors C? _____ (1)

2.2.2 X'effett ħażin kien igib dan fuq is-saħħa tal-Maltin?

_____ (1)

2.2.3 Min sab rimedju għal din il-marda? _____ (1)

2.3 Sors D juri morda u mejtin waqt epidemija. Liema **żewġ** epidemiji laqtu l-Gżejjer Maltin fl-1813 u fl-1837?

(i) _____ (ii) _____ (2)

2.4 X'kien jagħmel il-Gvern Ingliż biex inaqqas l-effett ta' dawn l-epidemiji fost il-Maltin? Semmi **żewġ** miżuri.

_____ (2)

(Total: 10 marki)

3. Aqra sewwa dawn is-sors u wara wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

'Kien is-sebgħa tax-xahar Ġunju:
jum li fih il-Malti qam,
jum li fih id-dmija xtered
għal [imgħoddi] li fih sam!

Sors E

Fid-dagħdija kisser, farrak,
ħaraq, ġera ta' qalbieni!
U x'kien jagħmel kieku, Dinja
jekk ma tawhx f'idu l-ilġiem (treġija)?

Silta minn poeżija ta' Ġwann Mamo,
ippubblikata fil-*Labour Opinion* tal-4 ta' Ġunju,
1925.

'Issa huwa l-mument, O poplu, li aħna
nqumu u ma nibqgħux iżjed rotob,
inkunu ibsin, inkunu feroċi, inriegħdu lil
kull minn biss iħares lejna, aħna
qegħdin f'darna...inħarsu biċċiera lejn
il-barranin li qegħdin jaħkmuna...'

Sors F

Silta addattata mill-
artiklu ta' Salvu Agius,
Dimekkjan, ippubblikat
fl-*Unjoni Maltija* tad-29
ta' Marzu, 1919.

3.1 Għal liema ġrajja fl-istorja ta' Malta qed jirreferi għaliha sors E?

_____ (1)

3.2 Liema gwerra kienet għadha kemm spiċċat ftit xhur qabel din il-ġrajja?

_____ (1)

3.3 Sib **frazi** f'sors E li turik li din kienet ġrajja tragika fl-istorja ta' Malta.

_____ (1)

3.4 Iddeskrivi f'sentenza x'kien seħħ f'din il-ġrajja.

_____ (2)

3.5 X'qed ighid li għandu jagħmel il-poplu, l-awtur ta' sors F?

_____ (1)

3.6 Għaliex l-awtur ta' sors F hu mlaqqam bħala 'Dimekkjan'?

_____ (1)

3.7 X'kienu l-*Labour Opinion* u l-*Unjoni Maltija*? _____ (1)

3.8 X'effett kellha din il-ġrajja fuq l-istorja politika ta' Malta?

_____ (2)

(Total: 10 marki)

4. Aghżel WAHDA minn dawn it-temi u ikteb fit-tul dwarha.

4.1 Ikteb paragrafu fuq **KULL WAHDA** minn dawn:

- (i) il-libertà tal-istampa tidhol f'Malta
- (ii) ir-Rapport ta' Keenan dwar l-edukazzjoni f'Malta
- (iii) epidemiji u mard infettiv f'Malta fis-sekli 19 u 20
- (iv) l-emigrazzjoni Maltija wara t-Tieni Gwerra Dinjija

(5 x 4 = 20 marka)

4.2 (i) X'kien li wassal għall-irvellijiet tas-*Sette Giugno* 1919? (6)

(ii) X'kien sar eżatt f'dawk l-irvellijiet? (8)

(iii) X'konsegwenzi kellhom l-irvellijiet fuq l-istorja soċjali u politika Maltija? (6)

4.3 (i) X'kienet il-Kwistjoni tal-Lingwa? (4)

(ii) Liema żewġ gruppi politiċi tfaċċaw minn din il-kwistjoni u min kienu l-mexxejja tagħhom? (4)

(iii) X'shem kellhom persunaġġi bħal Fortunat Mizzi, Sigismondo Savona, Nerik Mizzi u Gerald Strickland f'din il-kwistjoni? (12)

(Total: 20 marka)

L-ISTORJA TAL-EWROPA

5. Ifli sewwa dawn is-sorsi u wara wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Sors G

'Because of the policy of Vienna [1815], Germany is clearly too small for us both; as long as an honourable arrangement concerning the influence of each in Germany cannot be concluded and carried out, we will both plough the same disputed acre... I wish only to express my conviction that, in the not too distant future, we shall have to fight for our existence against Austria and that it is not within our power to avoid that, since the course of events in Germany has no other solution.'

Otto von Bismarck: *Letter to Minister von Manteuffel*, 1856

Sors H

5.1. Min hu l-istatista f'sors G? (*Metternich, Cavour, Bismarck, Kaiser William II*) (1)

5.2. Liema pajjiż ingħaqad f'nazzjon wiehed bis-saħħa tal-politika ta' dan il-bniedem?

_____ (1)

5.3. Liema pajjiż kien rival tal-Awstrija fil-Ġermanja? (*Franza, Ir-Russja, Il-Prussja, L-Awstrija*) (1)

5.4. Ma' liema pajjiżi kellu jiġġieled gwerer biex jagħmel dan:

(i) fl-1864: kontra _____ (1)

(ii) fl-1866: kontra _____ (1)

(iii) fl-1870: kontra _____ (1)

5.5. X'soluzzjoni qed jipproponi l-awtur ta' sors H għal din il-problema?

_____ (2)

5.6.1 Pajjiż iehor fl-Ewropa li nġhaqad f'dan iż-żmien ukoll kien (*Franza, id-Danimarka, Spanja, l-Italja*).

5.6.2 Semmi wiehed mill-mexxejja li hadem għall-ghaqda ta' dan il-pajjiż.

(1)

(Total: 10 marki)

6. Ifli sewwa dawn is-sorsi u wara wiegeb il-mistoqsijiet kollha.

Time Table to War World One

1870-1871	Franco-Prussian War
1882	Triple Alliance formed
1892	Franco-Russian Alliance
1899	Anglo-German naval race
1904	<i>Entente Cordiale</i> formed
1905	First Moroccan Crisis
1907	Triple <i>Entente</i> formed
1908	Bosnian Crisis
1911	Second Moroccan Crisis
1912-13	The Balkan Wars
1914	Sarajevo Assassination

Sors I

Sors J

6.1 Wahda mill-konsegwenzi tal-gwerra bejn Franza u l-Prussja fl-1870 kienet

(1)

6.2 Liema pajjiż hu nieqes minn dawn l-alleanzi?

(i) it-*Triple Alliance*: Il-Ġermanja, L-Awstrija-Ungerija, _____ (1)

(ii) it-*Triple Entente*: Il-Gran Brittanja, Franza, _____ (1)

6.3 Aghmel sinjal taht **zewġ** pajjiżi minn dawn, li ġġieldu fuq il-Kwistjoni tal-Marokk: (*Ir-Russja, L-Italja, Franza, L-Awstrija-Ungerija, It-Turkija, Il-Ġermanja, Il-Gran Brittanja*) (2)

6.4 Il-Kriżi fil-Bosnija bdiet meta:

(a) *inhakmet mit-Torok* (b) *l-ekonomija marret lura* (c) *inhakmet mill-Awstrija-Ungerija* (1)

6.5 Il-Gwerer tal-Balkani fl-1912-1913 waslu għat-tmiem tal-Imperu _____ fl-Ewropa. (1)

6.6 Liema ġrajja qed jurik sors J? (Hemm riferenza għaliha f'sors I).

(1)

6.7 Semmi **żewġ** konsegwenzi li għabet magħha din il-grajja.

(Total: 10 marki)

7. Ifli sewwa dawn is-sorsi u wara wieġeb il-mistoqsijiet kollha.

Sors K

Sors L

‘For myself and all other true **National-Socialists** there is only one doctrine: Nation and **Fatherland**...What we have to fight for is security for the existence and increase of our race and our nation, nourishment of its children and **purity of its blood**, freedom and independence for the Fatherland...’

Extract from *Mein Kampf* (The Struggle) by Adolf Hitler, 1923.

7.1 X’hemm komuni bejn sorsi J u K?

(1)

7.2 X’kien il-*Mein Kampf*?

(1)

7.3 Għal xiex qed jirreferi l-awtur ta’ sors K bil-kliem li ġej?

(i) *National Socialists* _____ (1)

(ii) *Fatherland* _____ (1)

(ii) *purity of its blood* _____ (1)

7.4.1 X’taf dwar il-karriera tal-awtur tal-ktieb li jidher f’sors K qabel l-1933?

(2)

7.4.2 X’kariga akkwista fil-Ġermanja fl-1933 il-persunaġġ li jidher fir-ritratt ta’ sors K?

(1)

[illegible]